

СТЕП
Сдружение за Териториален и Екологичен Просперитет

Отговаря ли висшето образование на нуждите на периферните селски райони за устойчиво развитие?

д-р Янка Казакова-Матева
Катедра „Икономика на природните ресурси“, УНСС

Вяра Стефанова
Сдружение за териториален и екологичен просперитет, СТЕП

„Набиране на идеи в подкрепа на структуриране на национална иновационна екосистема чрез AKIS“, Национална селска мрежа

7 юли 2021 г., София

„Иновативно образование за устойчиво развитие в периферните селски райони“

Финансиран по Програма „Еразъм +“, Стратегически партньорства KA2, Сектор „Висше образование“

Основни дейности:

- Оценка на уменията и компетенциите необходими на завършващите студенти за да намерят работа и да се развиват успешно
- Създаване на академичен материал, фокусиран върху нуждите за устойчиво развитие на периферните селски райони
- Ангажиране на преподавателите в обучение по нови методи на преподаване
- Организиране на международно лятно училище с преподаватели, изследователи и студенти от Европа.

<i>Държави</i>	<i>Партньори (образователни институции)</i>	<i>Асоциирани партньори (НПО)</i>
Гърция	Университета на Тесалия, Лаборатория за селско пространство	PINDOS Network
България	УНСС, Катедра „Икономика на природните ресурси“	СТЕП
Ирландия	GMIT – Galway- Mayo Institute of Technology	
Румъния	University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine - Cluj Napoca	AgroTransilvania Cluster
Финландия	UH – University of Helsinki	
Франция	CIHEAM IAMM - Institut Agronomique Méditerranéen de Montpellier	EICC - Causses et Cévennes
Хърватска	UNIOS – Josip Juraj Strossmayer University of Osijek	LAG5 – Local Action Group 5

Дефиниции

RUR'UP приема работна дефиниция за периферни селски райони

„всички райони, в които земеделското производство е ограничено поради

- географска отдалеченост, или
- природни ограничения или
- наличието на територии със специални режими на управление като защитени територии, зони по Натура 2000 или
- наличие на земеделски земи с висока природна стойност“

Снимка:
„Пролетна черга - Родопска тъче“
18/04/2021

Автор:
Валери Христов

FB група:
„Красиви места от България!“

Цели на проучването

- Да установи до каква степен учебните планове на висшите учебни заведения, насочени към аграрния сектор и селските райони, отговорят на нуждите за устойчиво развитие на периферните селски райони
- Да се установят най-важните умения и компетенции, които младите специалисти би трябвало да притежават, от гледна точка на заинтересованите страни в периферните селски райони

Методология

Теоретичните знания са групирани в четири направления:

- (1) земеделски техники и технологии,
- (2) пазарна реализация и маркетинг,
- (3) законодателство и нормативни правила,
- (4) социални умения и компетенции.

Изведени въз основа на анализите на европейската експертна група по земеделие с висока природна стойност (EIP-AGRI, 2016) и проект HNV LINK (Gouriveau et al., 2019)

- ❖ Проучване на учебните планове – официално публикувани на уебсайтовете
- ❖ Интервюта със заинтересованите страни

Методология (2)

Умения и компетенции базирани на рамката за компетенциите на Korn Ferry (2017)

Ключови умения	Описание
Самонасочване	Разработват проекти, при които те управляват целите и времето и надхвърлят основните изисквания за знания, използвайки мултидисциплинарни знания (социални, икономически и екологични)
Организация	Могат да организират мултидисциплинарна група от заинтересовани страни
Сътрудничество	Изграждат партньорства и работят съвместно с други хора, за да се постигнат споделените цели
Преговори	Ефективно се справят с конфликтни ситуации, с минимален шум
Информационни и комуникационни технологии	Използват нови земеделски технологии и иновации
Управление на проекти	Разработват и изпълняват проекти
Практически знания	Знания и умения за решаване на реални проблеми
Преподаване	Консултативни и обучителни дейности в периферни селски райони
Законодателство	Способност за прилагане на законодателни промени по отношение на екологичните изисквания, управлението на земеделските стопанства и регулациите на пазара и т.н.
Действие в мултикултурна среда	Способност за ефективно взаимодействие с хора от различни култури и за успешно управление на межкултурни ситуации

Резултати

Университет	УНСС			АУ		ТрУ		ИУ		СтА/
Специалност	АБ	ЕИ	РР	АИ	ИУРР	АИ	РИ	АБ	ЕИ	АИ
Учебни дисциплини*										
периферни селски райони										
развитие на селските райони	+	+		+	+					+
регионално развитие	+	+	+	+	+		+			
устойчиво развитие (на територията)	+	+	+		+				+	
устройство на територията			+			+	+			
защитени територии	+	+								
управление на ландшафта / зелена инфраструктура	+	+		+	+					
(устойчиви/регионални) системи на земеделие				+	+					
аграрна политика	+			+		+				+
екологична политика		+								
регионална политика			+	+	+		+			

Най-важните знания и компетенции, според заинтересованите страни (N=19)

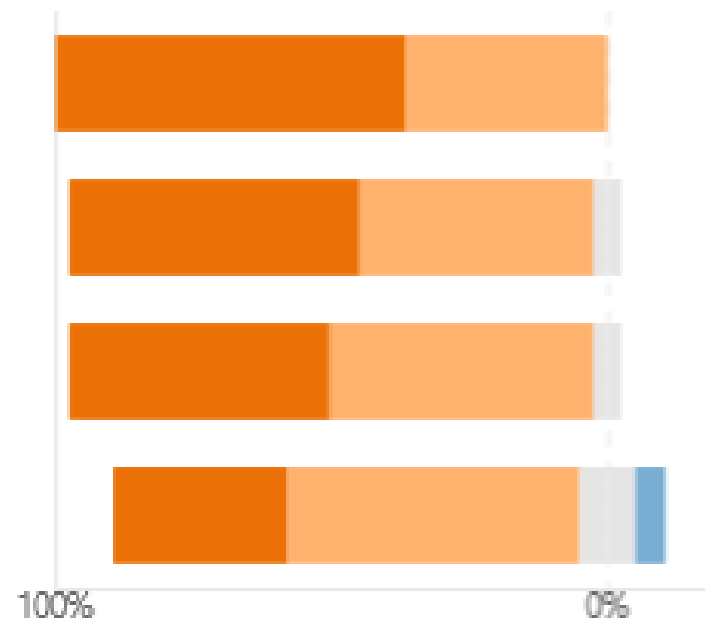
■ Силно съгласен
 ■ Съгласен
 ■ Неутрален
 ■ Несъгласен
 ■ Силно несъгласен

Задълбочено разбиране на взаимодействието
между земеползването, околната среда и...

Познаване на правилата и законите

Познаване на изискванията на пазарите и нуждите
на потребителите

Познаване на най-добрите налични нови
технологии

Знания и компетенции по отношение на фермерските технологии и управление на земеделието

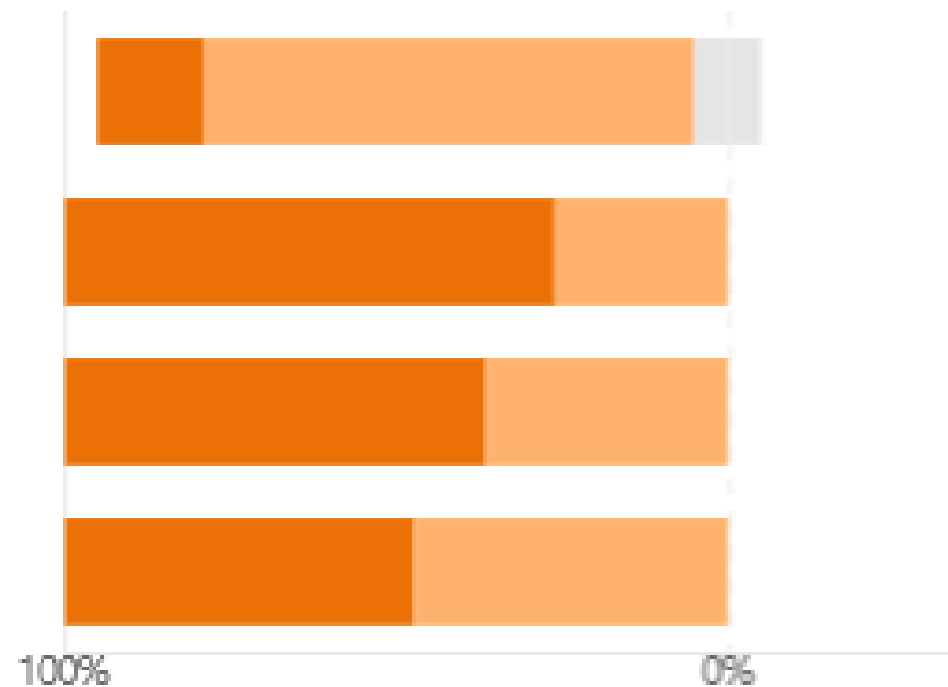
■ Силно съгласен
 ■ Съгласен
 ■ Неутрален
 ■ Несъгласен
 ■ Силно несъгласен

Информационни и комуникационни технологии, специфични за земеделските машини и техники

Управление на животновъдството и растениевъдството

Опазване на околната среда

Спиране на загубата на биоразнообразие в земеделските земи

Знания и компетенции по отношение на законодателство, нормативни правила и изисквания

■ Силно съгласен
 ■ Съгласен
 ■ Неутрален
 ■ Несъгласен
 ■ Силно несъгласен

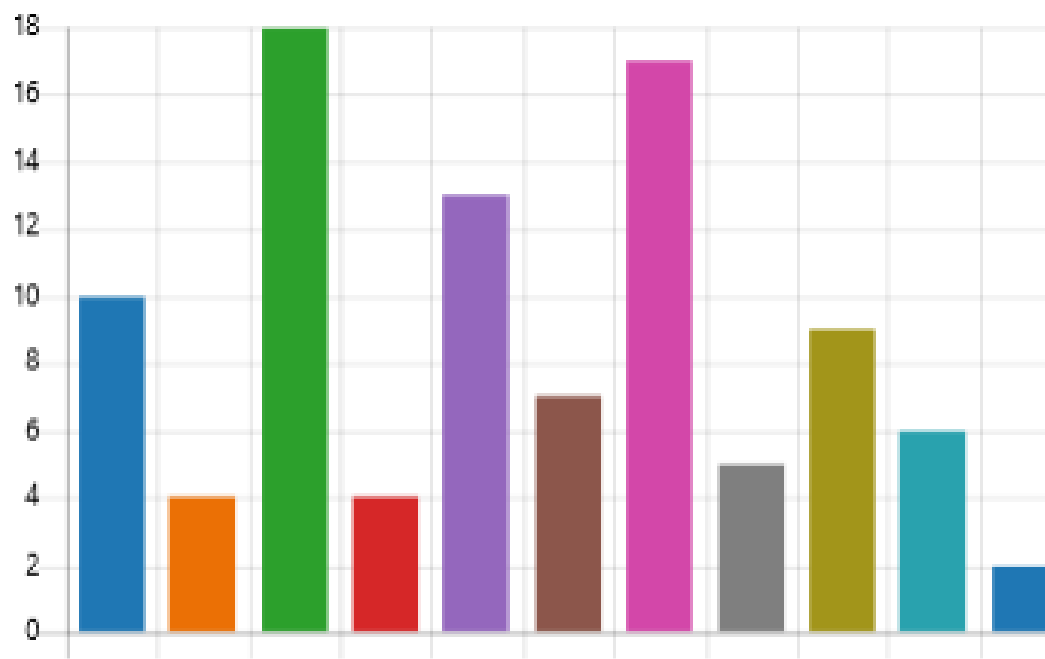
Знания и компетенции по отношение на продуктите и пазарната им реализация

■ Силно съгласен
 ■ Съгласен
 ■ Неутрален
 ■ Несъгласен
 ■ Силно несъгласен

Най-важните умения за нуждите на устойчивото развитие на периферните селски райони

● Самонасочване: разработват...	10
● Организация: могат да орган...	4
● Сътрудничество: изграждат п...	18
● Преговори: ефективно се сп...	4
● Информационни и комуник...	13
● Управление на проекти: раз...	7
● Практически знания за реша...	17
● Преподаване: консултативни...	5
● Законодателство: способнос...	9
● Действие в мултикултурна ср...	6
● Други	2

Заклучение

- Периферните селски райони и техните нужди за постигане на устойчиво развитие не са целенасочено обхванати от проучваните учебни програми,
- но отделни аспекти на техните характеристики вероятно присъстват в част от лекционните материали и практически занятия.
- Идентифицираните най-важни знания и компетенции според заинтересованите страни следва да служат като ориентир при обновяването или разработването на нови учебни планове и програми,
- необходимите умения следва да бъдат системно интегрирани и доразвивани като част от семинарните занятия и практически задачи и казуси

Благодаря Ви за вниманието!

доц.д-р Янка Казакова
y.kazakova@unwe.bg

Катедра
„Икономика на
природните ресурси“
УНСС

